

MALE NOVICE.

Izhajajo vsak torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne. — Posamezne številke 20 v. — Po pošti se list ne pošilja

Dunaj v nevarnosti.

Dunaj rabi, kakor je na posvetovanju strokovnjakov dne 27. avgusta (glej: „Neues Wiener Tagblatt“ dne 28. avg.) izjavil ministerijalni svetnik Kloss vsak dan 14.000 vagonov premoga. Zadnji čas je dovoz padel na 5000 in celo na 150 vagonov. Ta količina je ravno toliko, kakor če bi vrgel muho v pekel. List „N. W. T.“ imenuje položaj dunajskega mesta z ozirom na veliko pomanjkanje premoga: „Die fürchterliche Lage unserer Kohlenversorgung“. Ravnatelj elektrarn Karel je povdarjal, da bodo dunajske elektrarne morale pozimi obrat ustaviti, če ne bo pomoči od zunaj. Ravno na iste citre je brenkal tudi centralni inspektor plinarn Güntner. Najbolj so javkali zastopniki železnice, ki so povdarjali, da bodo železnice v Nemški Avstriji morale po zimi ustaviti civilni promet, če ne bo premoga. Državni tajnik Eldersch je izustil dragoceno priznanje: „Jetzt erkennen wir (Deutsch-Oesterreich), daß wir auf eigenen Füßen nicht stehen können und vollkommen der Gnade und Ungnade der Nachfolgestaaten ausgeliefert sind...“

Enake sitnosti kot s premogom imajo Dunajčani z lesom. Da bodo mogli za silo preskrbeti prebivalstvo z drvi, so začeli podirati gaje in gozdove v dunajski okolici. A Nemcem primanjkuje voznikov, ker pokolejo vsak dan več tisoč konj in volov za prehrano.

Zupan Neumann je izjavil: „Aus eigener Kraft kann Wien sich nicht helfen und steht vor dem Zusammenbruche“. To je klic obupajočega. Vsi govorniki so se strnili v eno skupno mnenje, da morejo edino sosedne države: Čehoslovaška, Jugoslavija in Poljska oteti Dunaj in druga mesta Nemške Avstrije preteče katastrofe.

Dne 20. avgusta 1918 je ležalo v dunajskih skladiščih še 198.283 ton premoga, dne 20. avgusta 1919 pa že samo 32.815 ton, torej 165.468 ton manj kot pred enim letom. Polovico dunajskih kuhinj t. j. 250.000 kuhinj, je že zaprtih, ker ni kuriva. Pri razdeljevanju premoga čakajo lačni Dunajčani cele dneve. Prej omenjeni list piše: „Die Szenen, die sich bei den Abgabestellen abspielen, sind unbeschreiblich und man sträubt sich, daran zu denken, was im Winter geschehen soll, wenn alles friert und sich zur Kälte die Not an Beleuchtungsmaterial gesellt.“

Zapreti bodo morali pozimi bolnišnice, šole in velik del industrije. List pravi, da je to: „Gespenst der Verzweiflung“. Dunajski župan, Nemec apelira na dosedanje sovražnike nemškega naroda z milo prošnjo: „Es ist die ethische Pflicht unsrer bisherigen Gegner, uns vor dem Aeussersten zu bewahren und uns dem Abgrund zu entreissen“.

Enaka katastrofa kot Dunaju grozi tudi Berlinu. V tamošnji plinarni je bilo lansko leto 1. avgusta 180.000 ton premoga, dne 20. avgusta 1919 pa ga je ostalo le še 35.000 ton.

Maribor in okolica.

Opazamo, da med okoliškim ljudstvom in med prebivalstvom v mestu ne vlada mnogo soglasja. To je tista stara pesem, ki jo pojejo že od nekdaj. Mestno prebivalstvo vpije: „Kmet je oderuh, naj ga vrag vzame!“ Kmet pa da duška svoji zapostavljenosti s tem, da pravi: „Mi moramo rediti meščane, ti pa se norčujejo iz nas, nastavljajo po židovsko visoke cene za vse potrebščine, ki jih rabimo, davčni uradniki nas neusmiljeno pritiskajo z velikimi davki; ko bi te meščane le zlodej vzel!“ Glavni krivei tega nezadovoljstva so: pretirano visoke cene v trgovinah, neokusno hujskanje gotovih ljudi v mestu, ki smatrajo, da je kmet kriv druginje. Če prinese kmetica na trg živila, mora poslušati vsakovrstno psovanje. Vsak dan slišimo, kako sramotijo sumljivi elementi one, ki donajajo živila v mesto. Kolnejo, preobračajo nalašč jerbase in ovajajo prinašalce živil policiji. Mi stojimo na stališču, da je treba prepad, ki je nastal med mestnim in kmetskim prebivalstvom posebno še med vojsko, premostiti. Kako se naj to izvrši, o tem bi se naj posvetovale ljudske organizacije v Mariboru in okolici. Nekaj se mora zgoditi. Mnenje, da naš kmet ne spada med ljudi, da je človek nižje vrste in da se pravi človek prične še le tedaj, če se kmečka punca preseli v mesto kot natakareja in začne nositi lase na fru-fru, je popolnoma krivo. Naše organizacije morajo vse predsodke, ki jih ima mestno prebivalstvo proti kmetskemu in kar jih ima kmetstvo proti mestnemu, odpraviti. Ko bo vladala na obeh straneh lepa harmonija, ko ne bodo več letele psovke na kmetstvo in tudi ne s kmetske strani na mestno prebivalstvo, bo kmet z veseljem prinašal še več živil na trg in cene se bodo same ob sebi znižale. Psovanje, naznanjanje policiji in grožnje s kaznimi ter nastavljanje najvišjih cen ima pa edin uspeh, da kmetje ne dovažajo toliko živil na trg, kakor bi jih potrebovalo mestno prebivalstvo.

V dodatek in pojasnilo.

Smo že sicer poučili „Delavca“ o narodnosti zavoda šolskih sester v Mariboru, katerega je v svoji številki od 24. t. m. krivično in liberalno nepremišljeno napadel. Da bo javnosti jugoslovanska narodnost tega zavoda bolj jasna in znana, dostavljamo še nekaj novih dodkov „Delavcu“ v pojasnilo.

Od svojega početka do danes — dobrih 50 let — se je zavod šolskih sester vedno resno trudil, da bi koristil mladini in narodu. V ta namen si je takoj od prvih časov vzgajal učiteljice, ki so si pridobile usposobljenosti tudi za slovenske šole. Na sku-

šnje so jih pripravljali profesorji iz gimnazije, oziroma iz moškega učiteljskega. Od leta 1892. poseda zavod lastno učiteljske. Se predno je to dobilo pravico javnosti, je gojilo slovenščino kot obvezni predmet za Slovenke ter je do takrat vzgojilo 39 slovenskih učiteljic. Leta 1896. je dobilo učiteljske pravico javnosti. Vedno je smatralo vzgojo učiteljic za slovenske kraje za svojo najvažnejšo nalogo in se je veliko trudilo, da bi v gojenkah vzbudilo pravo narodno mišljenje, ki se ne kaže le v besedi, temveč v odločnem delu.

Da bi se gojenke lažje pripravljale za težavno učiteljevanje na deželi, je zavod ustanovil dva slovenska vzporedna razreda s štirimi šolskimi leti. Na videz je sicer to malenkost; slišale smo tekom let marsikatero pikro opazko, da ne maramo več slovenskih razredov, vendar je to huda krivica. Kdor trezno misli, bo uvidel, da ni bilo lahko dobiti dovoljenja za otvoritev slovenskih razredov. Dolgi deset let se je ravnateljstvo trudilo, da je od leta do leta dobilo dovoljenje za vzdrževanje dveh razredov, tretjega pa nikakor ni smelo otvoriti, dasi je v začetku šolskega leta 1906—07. že začelo tudi s tretjim razredom v trdni nadi, da ga šolska oblast vendar dovoli. Ministrstvo za uk in bogočastje prošnji ni ugodilo, razred je moral prenehati. Vse to vendar ni znak „nemčursiva, nemškega mišljenja in nemških nun“. — O resnem prizadevanju za pospeševanje slovenščine na našem zavodu priča precejšnje število uradnih vlog in odgovorov, kakor tudi dejstvo, da je zavod doslej vzgojil ravno 400 slovenskih učiteljic, ki menda ne zaostajajo za drugimi! . . .

Vrhutega je ustanovil zavod šolskih sester iz Maribora tudi v Ameriki med Slovenci 4 šole in Aleksandriji v Afriki eno. Zavod, ki se je leta in leta trudil po vsej možnosti doma in skoro po vsem svetu, da pomaga izobraziti in narodno reši Slovence, pač ne zasluži napadov od te strani. Vsak resni list in trezno misleč človek bo ta „Delayčev“ budalasko nersramni napad obsojal in ga zavračal. O narodnosti tega zavoda bi bil lahko „Delavca“ informiral glavni sotrudnik tega lista, g. F. Leskovar, ki tudi pusti izražati svojo hčerko v tem zavodu. Gospodje krog „Delavca“ pa vendar ne boste trdili, da Leskovar ni narodnjak!

Razne novice.

Se enkrat o raci radi glasovanja. Francoski listi do 27. t. m. nimajo niti besedice o glasovanju za Maribor in Radgono. Poročila tozadevnih nemških listov so torej popolnoma izlagana. „Temps“, največji francoski list in glasilo ministrstva zunanjih zadev, piše samo, da je v pondeljek bila seja, pri kateri so se pečali z odgovorom Avstriji. Sprejeli so določbo, da mora Avstrija prepovedati vsako agitacijo z Nemčijo in določili so finančne pogoje. „Journal des Debats“, ugleden in resen list, ki je najbolj naklonjen Jugoslovanom, piše, da so pri seji odklonili predlog ameriškega zastopnika gospoda Hendlam Worley, naj se Avstrija smatra kot samostojna država in ne kot naslednica one avstro-ogrske monarhije, ki je bila leta 1914. Ta predlog je bil odklonjen, kar je za Avstrijo velik poraz. Tudi „Gaulois“, francoski nacionalistični list, ki nam ni prijazen, ne ve povedati ničesar, da bi se bil položaj izpremenil nam v škodo. Torej naj bo javnost popolnoma pomirjena.

Položaj v Prekmurju. Radgona, 29. avgusta. Iz Prekmurja poročajo, da so naše čete madžarski poizkus, vpasti v smeri iz Št. Gotharda in vzhodno od tega kraja v Slovensko Prekmurje, v kali zadušile. Do kakih bojov sploh ni prišlo. Ko so maloštevilne madžarske čete, ki so na nekaterih mestih nekoliko prekoračile našo od entente zaznamovano črto, doznale, da se jim približujejo naši oddelki, so jo od-

kurile, ne da bi oddale le en strel. Prebivalstvo v Goričanskem se je samo organiziralo takoj v močne narodne straže ter je izjavilo, da pod nobenim pogojem ne bo pripustilo, da bi Madžari zopet kedaj stopili na prekmurska tla.

S Krka se poroča, da prihajajo vesti, škofu Mahničju se bo dovolilo, da se v kratkem zopet povrne v svojo vladikovino. S silo v Italijo odvedenega, priljubljenega in do prezira smrti narodnega škofa pričakujejo začetkom septembra.

V Beogradu se podajajo vladi od raznih strani izjave, ker vlada ne poseda zadostne večine, zato naj bi sama iz tega dejstva občega nezaupanja v zbornici izvajala posledice. Ako vlada tega ne bo storila, odklanja opozicija vsako odgovornost, ki bi zamogla iz vstrajanja vlade na malenkostni večini povzročiti državi ogromno škodo. Sicer opozicija nikakor ne misli voditi obstrukcije, ampak samo vladi pokazati, da ta ne poseda niti temelja za delo in da na njeni prisiljeno navidezni večini ni mogoče trajno in za državo uspešno delovati.

Socijalistični ministri: Korač, Bukšeg in Kristan so bili dne 28. t. m. na dvoru, da zaprisežejo regentu.

Prejšnji minister Vulović je neprestano zagotavljal, da bo železniški most čez Savo izgotovljen in prometu izročen že dne 12. avgusta. Njegov naslednik Drašković je pa izjavil, da je treba potrebščine za ta most še le naročiti iz Nemške Avstrije. Sedaj bo pa tudi ta minister golopraznih obljub Vulović vodil ministrstvo za javne zgradbe gotovo s samimi zagotavljanji in izjavami brez resničnih zgradb.

Vlada je dovolila bosanski deželni vladi, da določi sedem milijonov kron kot prvo pomoč prebivalcem vzhodnega dela Bosne in Hercegovine, ki so v vojni trpeli.

Glede Reke je dosežen med Rimom in Parizom sporazum, čakajo še samo na odobrenje Amerike, narkar se bodo objavile vse podrobnosti reškega vprašanja in tozadevne končne odločitve.

Bivši cesar Karel se je obrnil do mirovne konference s prošnjo, da bi se mu dovolilo, da pošlje v Pariz grofa Mensdorffa kot svojega opravnika.

Ogrska vlada je odposlala v zadnjih dneh na Dunaj višjega policijskega uradnika, ki bi naj zaslišal Bela Kuna in njegove sodruge. Dunajska vlada ne dovoli temu odposlaneu niti dostop k interniranim boljševiškim kolovodjem. Ta ščit dunajske vlade nad krvniki, roparji in požigaleci Ogrske jej privoščimo, menda se Dunajčani bojijo, da bi se z izročitvijo ogrskih komunistov boljševiško seme popolnoma zatrla in iztrebilo.

Bela Kun je interniran v kraju Haidlmühle v bližini mesta Waidhofen ob reki Tayi na Nižjem-Avstrijskem.

Rumunija mora v Pariz izročiti natančni seznam blaga, ki ga je od novembra 1918 zaplenila na Ogrskem. Kako se ima to nekoč zarubljeno in zopet vrnjeno blago porazdeliti, o tem bo odločevala neka posebna komisija. Rumunija ima pravico, zahtevati le ono blago, ki je bilo ugrabljeno in odpeljano iz Rumunije za časa njene zasedbe od Avstro-Ogrske in Nemčije.

Rumuni so pričeli v Banatu odpuščati in odslavljati vse uradnike, katere je bila nastavila madžarska vlada. Pridržali so v službi le one poprejšnje uslužbenke, ki so se zavezali, da se bodo v enem letu priučili rumunskega jezika.

Dne 1. avgusta se je začela splošna rumunska ofenziva proti boljševikom. Rumuni so dosegli lepe uspehe. Tej rumunski armadi se je pridružil ukrajinski general Petljure s 100.000 možmi. Ta ukrajinska armada je osvojila v hitrih pohodih vso Podolijo, velik del Volhinije, kijevsko gubernijo in se bliža reki Dnjepr. Vse južno ozemlje na črti Zbrucz—Dnjester je v rokah rumunskih čet.

Francoske čete, ki službujejo v Mali Aziji, so poslone v Armenijo, kjer bodo skupno z angleškimi vzdržavale red in mir.

Draginja povsod. Na Francoskem so se živila podražila za 100–250%.

Anglija je odposlala v Rusijo 6000 letalcev, ki bodo začeli napadati sovjetske čete na vseh frontah.

Trockij je odredil nabiranje 750.000 mož rdečih čet. V municijskih delavnicah morajo na povelje delati tudi meščani.

Boljševiki imajo na vseh frontah 1.200.000 mož pod orožjem.

Boljševiki so dali pred kratkim usmrtiti 150 delavskih agitatorjev, kar je delavstvo močno razburilo.

Amerika se je zavezala Francoski, da jej pri-skoči na pomoč v slučaju, da bi bila Francija brez vzroka in povoda napadena od Nemčije.

Wilson bo objavil na ameriški narod oklic, v katerem bo protestiral proti izpremembam mirovne pogodbe, katere zahteva senatna komisija za zunanje posle, ki so samo političen maneuver, ki samo zavla-čujejo mirovno pogodbo in povratek miru.

„Delavec“, ki v preroškem duhu gleda vse no-vosti in dogodke za en dan naprej, nam očita „Gos-podarja“, ki je pisal v zadnji številki, da še dr. Korošec ni stopil v krog opozicije, dasi je dobro znal za tozadevni Korošecov korak. „Delavec“ bi rad našega „Gospodarja“ preustroji v drugo „Jugoslavijo“, ki vidi preko Ljubljane v Pariz na mizo konferen-cerjev in potem trobi po svetu okrog svoje preroške vizije. Naši listi so poročali in bodo poročali samo to, o čemur so prepričani, ne pa, kar domnevajo ali nalukavajo skozi špranjo proroštva. Da je dr. Korošec organiziral celo protivladno opozicijo, to znajo le samo „svetovnoznani“ velepolitiki“ krog „Delavca.“

Jugoslovanski volapük. Jugoslovansko ujedini-jenje se pričinja razodevati tudi v jeziku in ako poj-de tako dalje, bomo kmalu v onih časih, katere je o-žigosal ranjki pesnik Prešeren z besedami: „Očetov naših jezik potujejavši si kriv, da kolne kmet molit-ve bravši.“ Včerajšnji „Mariborski Delavec“ je n. p. prinesel notico: „Oficirsko pitanje rešeno.“ Do sedaj smo vedeli, da naše kmetice pitajo kopune in purane, neznano nam je pa bilo, da minister „pita“ oficirje. Radovedni smo, kako bodo izgledali tako izpitani go-spodje!

Nemški častni doktorji. Med vojno smo delali začudene obraze, kadar smo čitali, kako je to ali ono nemško vseučilišče imenovalo tega ali onega genera-la častnim doktorjem. Zlasti graško vseučilišče se je v tem oziru večkrat osmešilo pred celim svetom. Med svoje častne doktorje šteje celo glasovitega generala Potioreka, ki se je tako lepo umaknil iz Srbije. Človek bi mislil, da so se avstrijski Nemci od lakote že vendar nekaj spametovali, a vse zaman. Njihova ne-umnost je menda neozdravljiva. V sedanjih resnih časih so zopet začeli uganjati stare burke. Dunajsko vseučilišče n. pr. je imenovalo častnim doktorjem sta-rega župana Weißkirchnerja, menda ker si je pridobilo toliko zaslug za razpad Avstrije in za lakoto na Dunaju. Gradčani so seveda hoteli prekositi Dunaj-čane in so imenovali svojim častnim doktorjem zna-nega pesnikovača Kernstocka, kot nagrado za njego-ve vojne pesmi, ki niso nič boljše, kakor toliko dru-gih pesmi, ki so nastale v onih časih bodisi v strel-skih jarkih iz dolgega časa, ali pa v zaledju po vlad-nem naročilu. Potem so jo pa zopet Dunajčani ure-zali še bolje in je dunajska visoka šola za poljedel-stvo kar naenkrat imenovala sedem novih častnih doktorjev, med njimi dva tovarnarja za sladkor, ker sta dala kos sveta za poskušni šolski vrt.

Ludendorfova knjiga. Ludendorf je izdal svoje „Vojne spomine“. Knjiga je namenjena pred vsem tujini, je zelo draga in razšla se bo v veliko

tisočih izvodih. Ludendorf bo potegnil za njo nekaj tisočakov dobrega ameriškega, angleškega in francoskega denarja, to bo njen prvi uspeh. Tako bo gospod Ludendorf „likvidiral“ vojsko. Lahko bo tudi po vojski sedel na mehke, „zasluženo prijateljsko nagrado bo lahko shranil na varnem v tujih bankah, kaj ga bo briga, če je stopil med vojne dobičkarje in baranta sedaj na književnem trgu s kostmi milijonov vojakov, katere je gnil v smrt, razdejanimi pokraji-nami, solzami žen in trpljenjem prebivalstva? Njogo-va knjiga nas zanima čisto od druge strani. . . Str-mimo nad moralno propalostjo moža, ki je tipični predstavitelj nemških vodilnih krogov. V knjigi se po-polnoma nič ne zaveda ogromnosti zločinov, katere je izvrševal. Obžaluje samo, da ni mogel zločinske vojske dovesti za Nemce do zmagovitega konca in ni mogel povzročiti, da bi zločin triumfiral nad pravico, sužnjost zagrnila Evropo, moralne propalice obdrža-le moč nad boljšim delom človeštva. Nekaj stranske-ga je v tej knjigi, iz nje odseva besna onemoglost duha, „ki vedno zanikuje,“ da ni mogel privedi do konca svojega razdiralnega dela. In ta Ludendorf je še danes „junak“ in „uzor“ v očeh milijonov Nem-cev. Nemci se do danes ne zavedajo zločinstva, ka-terega so doprinesli nad človeštvom s svetovno vojno in barbarskim načinom vojevanja. Treba je prero-ditve duhov preden bo mogoče z Nemci prijateljski sporazum, a take preroditve med njimi ne vidimo, dokler vlada med njimi duh, ki odseva iz knjige Lu-dendorfa.

Ropanja, umori, požigi in tatvine v Nemški Avstriji. Dunajski listi s strahom javljajo, da so se-daj ropi, umori, požigi, tatvine in goljufije v Nemški Avstriji na dnevnem redu. V enem samem tednu so našli na Nižje-Avstrijskem 47 ropov, 53 umorov, 39 požigov, 258 vlomov in čez 700 tatvin v večjem obse-gu. Tako nekako bo še v Nemški Avstriji tudi dolgo časa trajalo, ker bo ta država za desetletja vkovana v trde gospodarske suženjske okove.

Nemčija dela pokoro. Mirovna konferenca je določila, da mora Nemčija poslati v Belgijo in Fran-cijo 100.000 raznovrstnih delavcev, kot zidarjev, te-sarjev, ključavničarjev itd., da sodelujejo pri obno-vitvi opustošenih delov teh držav. Na stotine želez-niških vozov cementa in železja prihaja dan za dne-vom iz Nemčije v Francijo in Belgijo, da se popravi škoda, katero je Nemčija povzročila ter da nemški narod dela pokoro za opustošenje in grozodejstva v teh pokrajinah.

4 milijone brezposelnih v Nemčiji. Po poročilu nemških listov je izjavil monakovski vojaški povelj-nik, da bo letos v Nemčiji v zimski dobi čez 4 milijo-ne brezposelnih, ker bo vsled pomanjkanja premoga ustavljenih popolnoma zelo veliko tovarn in drugih obratov.

Poštna tatvine v Nemški Avstriji. Graški listi pišejo, da na svetu ni države, v kateri bi se dogaja-lo toliko poštnih tatvin, kakor ravno v Nemški Avst-riji. Ni poštna pošiljatve, ki bi bila dovolj varna pred tatvino. Iz priporočenih pisem kradejo denar, iz za-vojev jestvine, obleko in druge reči. Izropane poštna zavoje napolnijo poštni tatovi s slamo, kamenjem ali s prstjo. V enem dnevu je bilo graškemu poštnemu ravnateljstvu naznanjenih 23 poštnih tatvin, kojih vrednost je znašala čez 100.000 K. Lepe razmere so v tej državi, v katero še vedno vlečejo srca naših po-silincev.

Naši nemški sosedi v Gradcu in Mariboru pri-rejajo na vse pretege kurze za laški jezik. Nemci res nameravajo z bratci Italijani stopiti v ožji stik tudi v jezikovnem oziru. Opravičujejo to mrzlično učenje i-talijanščine z dejstvom, da je laški jezik nemški gla-vi veliko dostopnejši, nego slovanščina. Pa to brzo tekanje za Italijani ima za Nemce še kak drug po-

men, gotovo se čutijo naši Nemci z Lahi po značaju, krutom zatiranju sosednih narodov, goljufiji in laži bolj sorodne, nego z nami, resnico in pravicoljubnimi Jugoslovani. Nemci z Italijani, mi Slovenci pa s Francozi in Angleži! Prihodnost bo dokazala, kdo je krenil na pravo pot.

Dr. Mravlagg zopet prihaja na površje. Dobili smo zaupno poročilo, da dr. Mravlagg zopet prireja tajne sestanke. Sumljivo se vedejo kar naenkrat zopet dr. Orosel, dr. Tschebull, ravnatelj Pichler in kolegi. Prijatelja, ki nam je poslal zaupno poročilo, prosimo podrobnih podatkov. Splom pa se čudimo, kaj še dela dr. Mravlagg v Jugoslaviji.

Zlatnino nakupujejo po Mariboru tajni nemško-avstrijski židovski agentje. Plačajo vsako ceno. Imajo tajne zveze, ki jim omogočujejo izvažanje nakupljenega blaga v Nemško Avstrijo.

Glave stičejo danes na ulici Nemci skupaj. Na vsakem vogli si videl dopoldne znane vsenemške huj-skače, kako so se zaupno pogovarjali. Kaj neki zopet tuhtajo?

Se nekaj iz delavnice južne železnice. Naš g. načelnik očitno kaže, da je vse drugo — samo Slo-venec ne! Govori najraje švabski. Slovensko je naj-brže pozabil. Delavci navdušeno korakajo v delavni-co. Slovenci so. Pri sprejemu jih pa g. načelnik ne-kam strašljivo opozarja, češ, tukaj smo v takem kra-ju, kjer še ne vemo, kako bo, da se ne sme javno po-kazati, kaj da smo. Ako bi se pa kdo le pregrešil in v državnem (slovenskem) duhu navduševal svoje to-variše, potem se bo ž njim zgodilo, kar se je že ene-mu, namreč — pognal ga bo iz službe! Na ta način je narodno delo v naši delavnici skoraj izključeno. Čudimo se temu dejstvu, ker smo vendar v Jugosla-viji in da nima naša država toliko moči, da take lju-di odstrani. Ali nimamo nobenega narodno zavedne-ga Slovenca, Hrvata, Čeha ali Srba, ki bi lahko na-čeloval naši delavnici? Vzdravimo se vendar enkrat iz spanja, vržimo stran verige, stisnimo pesti in za-hlevamo naše narodne pravice! Dovolj smo trpeli že dosedaj pod Nemci, da bi pa še sedaj v naši prelju-bi domovini, ne tega pa nikoli ne! Zavedno in naro-dno misleče uradništvo in delavstvo — na plan!

Zastopniki mariborskih trgovcev v Beogradu. Te dni so odpotovali v Beograd zastopniki maribors-kih trgovcev Haber, Žnidarič in Vincetič. Izročili bo-do vladi spomenico radi pretirane carine na ljudske potreščine.

Na mariborski trg je pripeljalo danes 12 špe-harjev okoli 50 zaklanih prašičev. Cene: špeh 30 do 33 K 1 kg, meso 14 do 17 K. Krompirja, čebule, žita, kumarc, fižola in zelja je bilo 57 vozov. Najbolj ži-vahna kupčija je bila s krompirjem. Cena za merico 7 K do 7 K 60 v. Ob pol desetih je bil ves krompir razprodan. Pšenico, koruzo in rž so prodajali po 2 K liter. Zelje glavo 1 do 2 K, kumarce 20 do 30 v ko-mad (1 kg 1 do 1K 60 v). Kureline je bilo zopet več kot zaunjo soboto. Povprečno računam, je bilo kure-line in kuncev nad 1200 glav. Cena je zopet nekoliko padla. Bučnega olja je bilo precejšnja množina. Ce-na 36 K liter. Magistrat, oziroma tržno nadzorstvo bi naj vsako soboto sestavilo potrebno, tržno poročilo, kakor je bilo pred vojsko v navadi.

Razpisana je do dne 23. septembra t. l. oddaja glavne tobačne zaloge v Marbeku. Natančnejši pogoji se izvejo pri mariborskem okrajnem finančnem rav-nateljstvu.

Vse osebe, ki se preselijo v Maribor, morajo po predpisu obligatoričnega cepljenja, predložiti pri zglastitvi izkaz, da so cepljene proti kozam. Spriče-valo o cepljenju ima vsebovati izkaz, da je bila pri-javljena oseba v času od 1. januarja 1915 do 1. ja-nuarja 1919 z uspehom cepljena ali pa se po 1. ja-nuarju 1919 podvrgla cepljenju. Vse osebe, ki bi pri zglastitvi tega izkaza ne posredovale, si ga morejo

preskrbeti in najkasneje v 10 dneh po zglastitvi pri zglastilnem uradu predložiti. Onim, ki se tej odredbi ne podvržejo, se bodo kaznovali z globo od 10—1000 kron ali pa z zaporom od 1 dneva do 6 tednov in po-leg tega tudi še prisilno cepili.

Promenadni koncert v mariborskem mestnem parku bo jutri v nedeljo, dne 31. avgusta, od 11. do 12. ure.

Zgubil je nekdo na Tegetthoffovi cesti uro. Najdena ura se lahko vrne pravemu posestniku v zakristiji frančiškanske bazilike.

V krčevinski šoli bo jutri v nedeljo, dne 31. t. m. zborovanje Strokovne. Zveze ob pol 5. uri popol-dne.

Danes popoldne se vrne iz nemškega vjetništva 13 jugoslovanskih častnikov in 828 mož, ki so bili u-jeti v Marchtrenku. Osvobojenim bratom kličemo: Do-brodošli in pozdravljeni!

IV. Armijska oblast v Zagrebu je odredila, da morajo imeti vse vojaške osebe od 1. septembra t. l. naprej legitimacijo (izkaznice) s sliko in osebnim po-pisom. Ta naredba velja tudi za vse vpokojene čast-nike, vojaške uradnike in podčastnike, ako imajo še pravico nositi uniformo. Za vse vojaške vpokojence izdaje te izkaznice komanda mesta dne 30. in 31. av-gusta t. l. Vsi vojaški vpokojenci se opozorijo, da si takoj preskrbijo slike za izkaznice, da se v času od 30. avgusta do 5. septembra osebno prigrasijo in za-htevajo nove legitimacije. Ako pa pošljejo, če so mo-goče osebno zadržani, posredovalca, mora isti prine-sti seboj natančen osebni popis in lastnoročno pod-pisano sliko lastnika ter se mora za svojo osebo le-gitimirati.

KONCERT

**na vrtu gostilne pri „BRODU“
vsako nedeljo in praznik pop.**

Izborna stara in nova bizeljska vina lastnega pridelka, topla in mrzla jedila itd. — za mno-gobrojen obisk se priporoča

169

F. Balon, gostilničar.

KONCERT

**Gostilna pri „SOLNCU“ E. F. Bibič v Pekrah
v nedeljo, dne 31. avgusta 1919**

godba na vrtu.

Izborna nova in stara pekrska, ljutomerska in bizeljska vina, topla in mrzla jedila. **Vstop prost.**

NAJVEČJI

USPEH

imajo

INSERATI

v

Malih Novicah

Pohištvo,

postelja, omara, umivalnik, ogleдалo in miza se proda Augasse 5/I, vrata 9. 177

Dve zlati

in ena srebrna ura, sodi za ben-
cin in raznovrstno pohištvo se
proda v Hengasse 4, Maribor.
1517—804—164